

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jan. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Cultura națională și lipsa de hârtie.

România, a ieșit triumfătoare, alături de aliații săi, din războiul sângeros provocat de orgoliul imperialismului german, mulțumită vitejiei armatei sale, și devotamentului și dragostei de țară a tuturilor fiilor săi.

În momentele de grea cumpănă, atunci când este vorba de onoarea și de existența lor, popoarele cari sunt chemate să trăiască și să joace un rol în viitor, găsesc în fundul sufletului lor, mândria și puterea necesară, pentru a îndura suferințele cele mai grozave ce se pot închipui.

România a suportat totul, cu eroismul și resemnarea pe care i le dădeau nădejdea nesdruncinată în victoria finală și conștiința idealului ce avea de împlinit.

Astăzi vijelia a trecut, suferințele nu mai sunt decât o dureroasă amintire, iar imaginația mărească a României întregite, strălucește într-o glorie deplină, în ochii plini de recunoștință și iubire, ai tuturilor fiilor săi.

În clipa aceasta supremă, când țara noastră, ocupă locul ce i se cuvine, în rândul popoarelor civilizate, departe de a dormi pe laurii ce i-am câștigat, prima noastră grijă trebuie să fie aceea de a ne consolida situația internă, realizând desăvârșita solidaritate sufletescă, ce trebuie să existe între regat și teritoriile alipite, singura cheazășie a țării noastre în viitor.

Solidaritatea aceasta, ce constă în unificarea tuturilor gândurilor, a tuturilor aspirațiilor, și care trebuie să reguleze pulsațiile tuturilor inimilor, după ritmul aceleiași bătăi, singure și colective, nu poate fi realizată, de cât numai printr-o serioasă educație sufletescă și printr-o largă și inteligentă propagandă culturală.

Pentru a se putea ajunge la această perfectă comuniune de idei și sentimente, este nevoie de cât mai multe publicațiuni de cât mai multe cărți, și decât mai multe ziare, cari răspândite în toate colțurile României întregite, să împărtășească lumina impozantă a culturii, în straturile largi ale poporului.

Cu părere de rău, trebuie să constatăm însă că realizarea acestei opere culturale impuse de noua situație, devine imposibilă, din cauza lipsei unui element de neapărată trebuință și anume din cauza lipsei de hârtie.

Tipărirea de cărți, de broșuri și publicații cu caracter naționalist și cultural, este foarte mult îngreuiată de faptul că nimenea nu se gândește să rezolve greaua problemă a hârtiei, ce împiedică și îngreudește, intențiile cele mai frumoase și cele mai sincere și deosebit interesate activități.

Ziarele zilnice, au în primul rând de suferit, pe urma lipsei de hârtie.

Neajunsurile acestea, iau însă proporțiuni considerabile, atunci când este vorba de ziarele din teritoriile alipite.

Ziarele acestea, ce nu-și pot spori numărul paginilor, deși ar avea atât de spus, se văd adesea ori amenințate să-și suspende apariția, din cauza lipsei de hârtie.

Din cauza aceasta, în special presa din Ardeal și aceea din teritoriile stăpânite altădată de maghiari, se vede în neputință să-și îndeplinească rolul lor moralizator și cultural.

Ziarele cotidiene, cari prin natura lor sunt niște importanți factori culturali, nu trebuie să stănenite în împlinirea misiunii lor.

Ideea aceasta, trebuie să pătrundă adânc în mințile tuturilor acelora cari voesc binele poporului.

De aceea nu vom înceta să repetăm: **hârtie, cât mai multă hârtie**, pentru cărți bune și pentru ziare cinstitute și redactate inteligent, deoarece numai astfel vom ajunge, ca după obținerea victoriei, să realizăm cealaltă mare izbândă: aceea a unității gândurilor și aspirațiilor și a solidarității sufletesti.

Ce se petrece la Budapesta.

— **Distrugerea bibliotecii Petru Maior. Palatul „Gojdu” cazarmă. O plângere contra dlui I. Mezei.** —

Un refugiat român din Budapesta, care a plecat acum câteva zile de acolo, și a sosit ieri în Arad, ne spune, că palatul „Gojdu” din Budapesta e prefăcut în cazarmă. Tot acolo sunt instalate secretariatele comisiunilor de propagandă comunistă pentru toate țările ce împrejmuesc republica sovietică: România, Cehoslovacia, Serbia, Italia, Austria.

Comisiunile aceste sunt alcătuite exclusiv din străini cari s'au recrutat mai ales din România, Austria și republica sovietică maghiară. De aici sunt îndreptați în toate direcțiunile spionii și propagandiștii, cari după convingerea personală a interlocutorului nostru, circula aproape liberi peste fronturi, ducând știrile la Budapesta și îmbărbătându-și oamenii de pe aici, puși în serviciul propagandei bolșeviste.

Ne-a adus o veste tot atât de tristă cu privire la biblioteca societății universitare „Petru Maior”.

Biblioteca „Petru Maior”, adunată cu sânguină, pe cheltuiala atâtor generațiuni de universitari români, în număr de mai multe mii de volume, a fost complet distrusă. Din registre au fost rupte filele întrebunțate, restul se utilizează azi în cancelariile acestor comisiuni de propagandă; toate cărțile au fost aruncate în lăzile cu gunoiu. Povestitorul nostru a putut salva 4 volume cari azi se află la un cunoscut al său din Budapesta.

Din partea românilor târați de trupele roșii la Budapesta ne-a adus o plângere, contra dlui I. Mezei, care în timpul celor două săptămâni cât a stat în Budapesta din ordinul Consiliului Dirigent nu s'a interesat de români și nu le-a ușurat întru nimic soarta. Și noi care tot scriem că așteptăm repatrierea românilor care se află în Ungaria!

Interlocutorul nostru, un brav român din județul Arad, care a fost smuls de roșii, din mijlocul familiei, va pleca de altfel, în scurt timp la Sibiu, pentru a reîntoarce în persoană dlui prezident al Consiliului Dirigent dr. Iuliu Maniu, despre cele ce se întâmplă la Budapesta.
Rep.

Consiliile de ministrii la București.

București 17. Eri a avut loc un important consiliu de ministri, la care a luat parte și d. Diamandi, delegat al României la conferința de pace, — sosit alaltăieri din Paris. — Dsa a referat amănunțit despre situațiunea actuală a României la conferință.

Asupra celor discutate în consiliu nu a transpirat nimic până în prezent. (Ag. Dacia.)

Dela direcția finanțelor Arad.

— Chestiunea timbrelor. Bani care se vor primi la autorități. Lefurile pensionarilor și funcționarilor. Licențele. —

D. Iuliu Arsenovici, directorul de finanțe din Arad aduce la cunoștință publicului următoarele dispozițiuni:

1) Timbrele maghiare nu mai sunt valabile. Cei care au de făcut cereri către autorități și care urmează a fi timbrate, vor plăti în mâna autorităților taxele de timbru cerute.

Cei care posedă timbre maghiare, li se aduce la cunoștință că ele vor fi preschimbate cu timbre românești, atunci când acestea vor sosi.

2. Cambiile numai atunci sunt scutite de reper, dacă se plătește pentru ele taxa de timbru cerută la oficiul de dare.

Oficiul de dare va face notificare despre aceasta pe schimb.

3. La poștă și la toate oficiile de stat nu se primesc decât bani românești de ai Băncii Naționale sau de ai Băncii Generale, aceștia trebuind a fi stampilați conform dispozițiunilor ce s-au luat în vechiul regat.

4. Pensionarii care sunt băștinași din jud. Arad vor continua a-și primi pensiunile dela stat numai dacă vor depune jurământul de credință.

Pensiunile se vor plăti după aceleași norme ca și în celelalte părți ale Ardealului.

5. Funcționarilor refugiați în Arad nu li se mai plătește adausul de refugiu pe care îl primiau dela fostul guvernor al Aradului; de asemenea nu li se mai plătește nici salariul funcțiunii lor.

6. Toate licențele de băduri spirtoase cad sub revizie, având fiecare să-și însinue în decurs de 30 zile toate datele referitor la licența sa.

7. Străinii (cei care au venit pe vremea revoluției sau refugiați din timpul războiului), care nu au devenit cetățeni români, nu vor putea căpăta permise de călătorie până ce nu-și vor plăti dările către stat, dări ce rezultă de pe urma afacerilor făcute aici. *Rep.*

D. N. Iorga despre românii din Macedonia

Paris 18. »Le Matin« în numărul său din urmă publică un articol al profesorului Nicolae Iorga, în care vorbește despre românii din Macedonia.

O manifestare la Cluj, care nu a putut avea loc.

În ziua de 15 - 16 Iulie, unghurii din Cluj s'au pregătit pentru a demonstra pe străzile orașului. Femeile din toate clasele societății clujene unghurești și-au procurat unele costume naționale unghurești de prin secuime, altele și-au făcut haine colorate astfel, ca să iasă în evidență tricolorul unghuresc.

La un semn dat toate aceste femei transformate temporar în țărance, aveau să parcurgă străzile și piețele orașului. Autoritățile au aflat însă din vreme despre toate aceste planuri și au luat măsurile necesare dând următoarea ordonanță:

Se aduce la cunoștință publicului din Cluj, că este interzisă orice demonstrație de stradă, aglomerări în locuri publice precum și portul culorilor acelor state cu care România se află în războiu. Contraveniențele la această ordonanță vor fi pedepsite.

Un omagiu reginei.

Cetim în ziarele din București:

Din inițiativa dnei Ana D. Z. Furnică s'a format un comitet compus din doamnele: Sofia N. Zanne, Florica D. Bragadiru, Ana D. Z. Furnică, Ecaterina N. Butculescu, Emilia Al. Zissu, Lucia Dr. N. I. Angheliescu, Suseta I. Socec, care a oferit Reginei Maria, un album cu scoarțe frumos sculptate în lemn de sculptorul Stănescu. Albumul cuprinde diferite scene din războiul nostru, pictate de pictorul Stoica.

Ultima pagină a albumului, constituie un pergament care cuprinde o Adresă de omagiu adresată Reginei și iscălită de soțiile industriașilor și comercianților din Capitală.

Adresa aceasta de omagiu are următorul conținut:

Slăvită Doamnă,

Când înfăptuirea visului de veacuri a întregirei neamului ne aduce cea mai supremă bucurie, gândurile noastre se îndreaptă către Tine.

Părtașă de frunte la realizarea celui mai înalt ideal al nostru, Tu ai admirațiunea noastră și a lumii.

În sufletele noastre de femei, se resfrânge cu o înduioșare adâncă, abnegația și sacrificiile Tale.

Alinătoare a suferințelor, bună și drept răsplătitoare, Tu ai simbolizat providența care da binecuvântare oștirilor noastre.

Tu întruchipezi, în tragedia războiului, icoana îndemnului, a martirului și a biruinței.

Păstrătoare a tradițiilor străbune, Tu întreții focul dragostei de tot ce e românesc.

De aceea, împreună cu admirațiunea tuturor, depunem prea plecat, înaintea Ta, omagiile noastre adânc recunoscătoare.

Să trăești, mărită și slăvită Crăiesă a tuturor românilor.

Procesul lui Apáthy.

Ziua I.

Sibiu, 17. Azi la ora 9 și 15 minute a. m. s'a deschis la curtea marțială ședința în procesul Apáthy, fost rector al universității din Cluj. Prezidează d. colonel Moruzzi. Un public numeros la parte la ședință. Comisar regal e d. Donar Munteanu și d. Triteanu, talmaciul. Dr. Apáthy István a fost apoi introdus în sală. Era îmbrăcat cu eleganță și părea a fi liniștit. La întrebările ce i s'au pus a declarat, că nu știe să vorbească în limba românească. A răspuns deci în ungurește, spunând, că s'a născut la Budapesta, are vârsta de 56 ani, și până în ziua când a fost deținut, a ocupat o catedră la facultatea de medicină din Cluj. Declară că și-a ales apărător pe avocatul sibian dr. Bucșan, — despre un apărător delegat din oficiu spune că nu a avut cunoștință.

S'a cetit apoi actul de acuzație pentru care a fost dat în judecată și care spune că dr. Apáthy e acuzat că a uneltit contra suveranității statului român, a atârnat populația maghiară contra armatei române, a făcut propagandă și e autorul atacului dela Figani.

Ordonanța s'a cetit în românește și ungurește.

Criza economică a Europei.

Cetim în «Izbânda»

Se comunică din Washington că în comisiunile financiare ale Senatului și Camerei s'au discutat mijloacele de a ajuta financiarmente Europa. E vorba să se întrebuinteze un miliard de dolari spre a activa schimbul comercial dintre America și Europa. America va trimite materii prime și Europa ar retrimite Americii produse manufacturate.

Pe de altă parte lordul Roberts, vorbind la Hitchin, a spus că situația economică a Europei e dintre cele mai grave și dacă nu e îndreptată n'ar fi de mirare ca ideile revoluționare să se dezvolte și să înghită țările Europei.

INFORMAȚII.

— În criza politică internă situația e neschimbată.

— D. I. I. C. Brătianu președintele consiliului de miniștri se află bolnav. Buletinul medical arată că temperamentura bolnavului s'a urcat la 39 grade.

— Dnii miniștrii dr. C. Angelescu, Constantinescu, Buzdugan, St. C. Pop, V. Goldiș, s'au înapoiat din Cernăuți la București.

— Astăzi va avea loc la legăția engleză din București serbarea victoriei aliaților.

— Toți funcționarii dela exactoratul (direcția) financiară din Arad, în număr de 23 s'au prezentat ieri diui Iuliu Arsenovici, directorul de finanțe și au depus jurământul.

— Eri au sosit în localitate trei funcționari, trimiși de Consiliul Dirigent ca să ia în primire depozitul de tutun dela oficiul pentru răscumpărarea tutunului statului din Arad.

Tot tutunul va fi transportat la fabrica de tutun din San-Georgiu, unde după ce va fi fabricat, va fi readus pentru a fi distribuit populației din județele Arad și împrejurimi.

— Azi dimineață au plecat la Sibiu dnii dr. I. Marșieu prefectul orașului și județului Arad însoțit de N. Mladin subprefect.

— Aflăm din „Renașterea Română”, că fostul nostru redactor, Cassian R. Munteanu se află greu bolnav în sanatoriu dela Filaret.

Vestea aceasta dureroasă ne întristează și ne doare pentru că între cei care și-au făcut deplin datoria față de țară în împrejurări grele era și C. R. Munteanu tânărul scriitor care făgăduia așa de mult.

Să sperăm că se va însănătoși, și se va putea salva astfel viața unui om, care a știut să-și dea viața țării. necerându-i nimic în schimb.

— La 20 Iulie se va ține la Constanța un meeting al musulmanilor din Dobrogea, cu care prilej vor înainta conferinței de pace un memorandum, cerând ca Dobrogea întreagă să fie alipită la România.

— Lucrătorii brutari din București s'au pus în grevă, cerând urcarea salariilor.

— Vladimir de Hertza și alți fruntași basarabeni au primit misiunea de a pleca la Paris pentru apărarea intereselor basarabene.

— Miniștrii Basarabiei dnii Ciugureanu și Inuleț au fost primiți în audiență de rege.

— Administrația Regiei Monopolurilor Statului a luat decizia să urce prețul tutunului și țigărilor, care a fost până acum urcat de vre-o cinci ori.

S'a deschis pe seama ministerului de interne un credit de 2.972.320 lei pentru procurarea materialelor necesare la refacerea și dezvoltarea liniilor telegrafice și telefonice.

— A fost decorat cu ordinul militar „Mihai Viteazul” cl. III. locotenentul Zapan Grigore pentru vitejia și energia cu care a condus trenul blindat în luptele diviziei II cavalerie împotriva ungarilor în zilele de 16 și 20 Aprilie 1919.

— D. Ion Cuparencu a fost numit director general al Fondului Religionar din Bucovina.

— O explozie a avut loc la Piroteclina armatei la București. Două magazine cu muniții au fost asvârlite în aer. Trei soldați au fost răniți. Ancheta a constatat că la mijloc e o simplă neglijență.

— Marele violonist și compozitor G. Enescu concertează în Bucovina, unde, ca de obicei, dă naștere la cele mai entuziaste manifestații.

— D. dr. Emil Monția publică un ciclu de melodii, compoziții originale, versurile fiind de O. Goga, Coșbuc și M. Eminescu.

Sunt pagini de muzică de un pronunțat lirism, care vor avea succesul meritat.

— D. general de Tournadre înainte de plecare sa a adresat o scrisoare de mulțumire dlui dr. T. Leucuța secretarul prefecturii pentru serviciile aduse în calitate sa de atașat pe lângă statul major francez.

— Direcția financiară din Arad a terminat proiectul de dare de câștig cl. III. (pente) care proiect a fost afișat la Casa Comunală în oraș.

Cei interesați au termen de 8 zile ca să ia cunoștință de proiect și să apeleze.

Comisiunile de apel vor începe să funcționeze dela 2 Aug. a. c. în edificiul direcției financiare din Arad.

— În vechiul regat, din inițiativa colonelului I. Manolescu s'au înființat în timpul războiului, îndărătul frontului Case Naționale.

Aceste case naționale sunt menite a promova cultura națională în părțile largi ale poporului.

Zilele trecute s'a inaugurat a opta Casa Națională în târgul Pascani din județul Suceava în prezența autorităților locale, a reprezentanților Ministerului de război, Universității a basarabenilor și bucovinenilor.

— Anglia a contractat în timpul războiului o datorie de 175 miliarde, dintre care 150 în interior și 25 în Statele Unite și ar de primit în schimb dela Aliați și colonii 5 miliarde.

— Deputații Basly și Cadot din Camera franceză, au depus un proiect de lege pentru introducerea pedepsei cu moartea contra speculanților și acaparatorilor.

La noi o să se propună un proiect de lege să li-se ridice un monumente.

Într-o audiență, pe care d. N. Iorga a avut-o la Rege, a înmănat cererea de grațiere a lui Tudor Arghezi (Teodorescu) scriitor și ziarist care a fost condamnat de Curtea Marțială de pe lângă Corpul II armată la 5 ani reclusiune, pentru acțiune împotriva României în timpul ocupației.

— Compania artiștilor dramatici din București, va reprezenta, la Cluj, în zilele de 22—25 piesele: Năpasta, Casa de lut și Patima roșie de M. Sorbul.

Aceleași piese vor fi reprezentate la Arad în zilele de 26—29 c. (So 208)

— Liga culturală a distribuit în sala Teatrului Național premiile elevilor meritoși dela liceele din capitală.

Cu acest prilej d. N. Iorga, președintele ligei culturale a rostit un inimos discurs îndemnând tineretul la muncă pentru consolidarea României Mari.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedierea suferă întârziere.

Bibliografii: A apărut Nr. 13 al revistei de polemică politico-literară: „Hiena” redactată de Dnii Pamfil Șeicaru și Cezar Petrescu, cu un bogat sumar. Exemplarul, 24 pagini, cu numeroase ilustrații, costă 50 bani.

— A apărut No. 22 al revistei săptămânale „Însemnări Literare.” Tot o'n război de Ioan I. Mironescu, Invalidul, Demostene Botez, I. Al. Brătescu-Voinești G. Ibrăileanu ect.

O nedumerire.

— Și o scrisoare a Comisarului de alimentație din Arad.

In revista ungurească „Aradi Tükör” au apărut acum câțiva timp niște aprecieri foarte puțin măgulitoare la adresa dlui Nemes Geza, acuzat de afaceri cari se citează la un milion coroane.

In Aradi Ujság Nr. 141, a apărut o vorbire cu d. dr. C. Iancu, comisarul de alimentație al Aradului, prin care acesta îl reabilita în termeni elogioși pe d. Nemes Geza.

Cum chestiunea era prea delicată și nu ar fi putut rămâne fără urmări, ne-am adresat dlui dr. Iancu, care ne-a trimis următoarea scrisoare prin care se vede care au fost intențiile sale.

Iată scrisoarea în chestiune:

Dle Redactor,

In nr. 141 din 17 Iulie a. c. a ziarului „Aradi Ujság” a apărut un interview afirmativ al meu, în care i se aduc elogiile dlui Nemes Geza, negustor în Arad.

Fiindcă din tendința declarației imputate se respiră bănuiala, ca și cum eu aș fiți reabilita pe d. Nemes Geza față de acuzele din revista „Aradi Tükör”, în a declara, că d. Nemes Geza nu stă în serviciul comisariatului de alimentație, ci gratuit a acuzat pe seama spitalelor alimente și a iiferat pentru un transport de invalizi pâine. — și din acest incident d. redactor al ziarului „Aradi Ujság”, care din întâmplare, în cauză ofensată, a fost la mine, i-am expus în conversație privată — accentuând că nu pentru publicitate vorbesc — istețimea negustorească a dlui Nemes. Nu finteam însă nici un fel de reabilitare și nici elogiile lungi și late expuse în acest articol nu sunt ale mele.

Arad, 18 Iulie 1919.

Dr. Cornel Iancu,

comisar guvernial de alimentație.

Înmormântarea drului Laurian Luca.

Joi, 17 c. înainte de amiază, a avut loc înmormântarea drului Laurian Luca, protopopul Temeșoarei și paroh al Aradului.

După cum am anunțat, rămășițele pământești ale defunctului fuseseră depuse în cimitirul greco-catolic.

Serviciul divin — leturghia și prohodul — fost oficiat de preoții dr. Fireza, canonic, delegat al consistoriului din Lugoj, protopopul Ghitta din Siria și prof. Georghe Popp. Răspunsurile au fost date de protopopul Petromani, Iivanca, preotul Meidian și parohul local Jumanca.

In asistență am remarcat pe P. S. S. eșcopul Ignatie Papp, parohul Crăciun, dr. Botiș, directorul seminarului, dra Bogdan, directorul institutului de fete, dr. Iacob Lazar, parohul minoriților, în frunte cu dr. O. Lacatos, Moldovan, revizor școlar, reprezentanții autorităților, cum și numeroși intelectuali și creștini.

Pe sicriu au fost depuse cununi din partea familiei, a dnei căpitan Barbu, dsoarei Sidonia Pascu, din partea autorităților, redacției ziarului „Românul”, a locatarilor Casei parohiale ect.

Rămășițele pământești, ale aceluia care a fost dr. Laurian Luca, au fost depuse spre înmormântare în cimitirul de sus, orașenesc.

Bulgariucid din nou soldați francezi.

Belgrad 18. Azi a sosit în capitala Serbiei un regiment englez, cu destinația pentru Bulgaria. Bulgarii la Lom-Palanca au săvârșit un nou omor. Au ucis 4 francezi, iar pe doi înși i-au rănit grav.

TELEGRAME.

Prietenia româno-bulgară.

București 17. Ziarul „Izbânda” publică declarațiile ministrului bulgar Teodoroff care pledează pentru reluarea relațiilor prietenești dintre România și Bulgaria și cere ca Români să facă un gest larg.

Oficiul L'Indépendance, comentând aceste declarații, scrie că România nu poate plăti cu concesiuni teritoriale prietenia Bulgariei. Cât timp Bulgaria nu renunță definitiv la revendicarea teritoriilor românești chestia relațiilor româno-bulgare e inoportună și prematură. „Viitorul” scrie în acelaș senz. N.

Despăgubirile acordate României.

București 16. Conferința din Paris a decis să acorde României un sprijin de 7 miliarde jumătate despăgubiri de război, care vor servi la amortizarea coteipărții din datoria fostului imperiu austro-ungar, ce cade în sarcina României.

Hatmanul Grigorieff trăește.

București 16. Știri din Ucraina anunță că hatmanul Grigorieff despre care se spune că a fost ucis, trăește.

Prietenie franco-americană.

Paris 18. Ministrul de externe al Americii, d. Lansing, în discursul rostit la banchetul dat cu ocaziunea repatrierii sale, a reamintit cu deosebită căldură rolul mareț ce l-a avut Franța în acest războiu, exprimându-și dorința, ca Franța și America să rămâie, de acum înainte totdeauna unite. (Ag. Dacia.)

Socialiștii contra lui Bela Kun.

Viena 18. Ziarul „Neues Wiener Tagblatt” anunță, după informațiuni din Budapesta, că între muncitorime, nemulțumirile față de Bela Kun sunt în continuă creștere. Social-democrații cer îndepărtarea lui Bela Kun, dovedită fiind incapacitatea lui de-a governa. (Ag. Dacia.)

Bela Kun cere estradarea vaselor antirevoluționare.

Londra, 18. — Ziarul englez „Daily Express” anunță din Viena, că monitoarele maghiare contrarevoluționare, cari au bombardat Budapesta, au trecut în Serbia, peste zona Dunării subminată de Sârbi. Bela Kun a trimis guvernului regal sârbesc o notă foarte energică în care acuzând pe cei refugiați de tradare de patrie, pretinde estradarea lor imediată. (Ag. Dacia.)

Reluarea relațiilor dintre Anglia și Germania.

Londra 17. Parlamentul englez a discutat chestiunea reluării relațiilor diplomatice cu republica germană.

O hotărâre se va lua ulterior. (Ag. Dacia.)

Un general american despre pace.

Berna, 18. — Generalul Smuths, membru al delegațiunii americane răsăritene, pentru conferința de pace a declarat unui ziarist englez următoarele:

„Prin subscrierea păcii încă tot nu am ajuns la pacea adevărată. Convingerea mea este, că adevăratele conferințe de pace abia de acum vor urma”. (Ag. Dacia.)

Evacuarea ținuturilor germane cedate Poloniei.

Nauen, 18. — Evacuarea militară definitivă a regiunilor germane cedate Poloniei, va avea loc la sfârșitul lunii August, cel mai târziu la începutul lunii Septemvrie.

Recucerirea Odesei.

Chișineu 18. Odesa a fost reocupată, bolșevicii fiind izgoniți definitiv, dar nu se știe, încă dacă de trupe italiene, sau de voluntarii generalului Denikin.

Cu prilejul reocupării Odesei, s'au săvârșit mari pogromuri printre populațiunea evrească, în casele căreia au fost adăpostiți foarte mulți bolșevici. Ministerul evreesc din Odesa a fost încunjurat și incendiat. Luptele pe străzile orașului, de trei zile și trei nopți continuă cu furie.

Bolșevicii unguri reiau lupta contra românilor

Paris, 18. Cu prilejul reluării ostilităților bolșevicilor maghiari contra României, consiliul suprem din Paris al puterilor aliate și asociate, a comunicat lui Bela Kun, că atât timp, cât autoritățile sovietiste maghiare refuză executarea condițiilor de armistițiu, nu va ridica blocusul.

Primul ministru italian și presa.

Roma 18. In întrevvedere pe care a avut-o cu directorii și corespondenții de ziare, d. Nitti a cerut colaborarea presei pentru combaterea crizei economice și pentru o politică de concordie cu aliații și, în special, cu Franța.

America reia legăturile comerciale cu Germania.

Paris 18. Guvernul american va relua în timp de câteva zile, legăturile comerciale cu Germania, cu unele restricțiuni

Atât timp cât în Ungaria va mai fi guvern comunist, puterile aliate și asociate, vor susține blocusul economic.

Delegația bulgară la pace.

București 18. Delegații bulgari pentru conferința de pace, în frunte cu președintele Teodoroff, vor pleca la 25 Iulie la Paris, fiind însoțiți de comisiunile de specialitate.

Viitoarele granițe ale României.

„Renașterea Română” în numărul său dela 18 Iulie publică granițele noastre dinspre Sârbia. Granița pornește la nord de Măcău 9 km. și jumătate urmând o linie spre sud până ce taie râul Aranca la vest de Vâlcani. Granița merge apoi paralel cu linia ferată ce duce la Chichinda-mare, se întoarce apoi spre sud până la un punct situat la 6 km. de Jimbolea (Zsombolya), trecând apoi la vest de Pardani, care revine României. Linia hotarului urmează apoi în direcția sudvest, taie râul Timiș, (?) între Vasica și Moravica, trece la trei km. spre nord de Markoveț, taie râul Sărat la 3 km. de Vărădia în punctul liniei ferate Karasbesenyi—Oravița, la vest de gara Chiircovițe întorcându-se apoi spre sud, paralel, la 2 km. depărtare de râul Moravița, urmând valea afluentului acestuia, Negru, până la revărsarea Moraviței în Dunăre. (B. P.)

Congresul Corpului didactic.

Iasi 15. (întârziată). La congres iau parte peste 600 profesori de toate gradele, din toate unghiurile României Mari.

După constituirea biuroului, s'a decis ca să se schimbe numele Asociației care pe viitor se va chema Asociațiunea corpului didactic de toate gradele din România.

S'a discutat situațiunea materială a corpului didactic hotărându-se a se interveni pentru îmbunătățirea acestei situații.

S'a decis înființarea unui consiliu judecătoresc, imediata descentralizare a casei de economie, credit și ajutor a corpului didactic, descentralizarea ministerului instrucțiunii și autonomia școlară.

Delegații transilvăneni roagă pe colegii lor din vechiul regat să ocupe catedrele de curs secundar vacante în Transilvania.

Congresiștii au plecat în excursie la Chișineu. L.

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.

Editor responsabil: Aurel Russu.

Înștiințare.

Cu începere de ieri 18 Iulie 1919, toate localurile se vor închide la orele 23-30, iar accesul pe străzi se va permite numai până la orele 24.

Toți călătorii cari sosesc cu trenul după această oră își vor viza biletul la comandamentul Gărei.

Cii cari vor călca acest ordin vor fi arestați și trimiși în judecata Curții Marțiale,

Comand. Pieței Arad
Căpitan Rom. HOTTINEANU.

Secția franceză pentru eliberarea permiselor de călătorie.

Permisele pentru călătorii cari trec din teritor românesc în teritorul de ocupație francez-sârbesc trebuie vidimate la poliția franceză încă înainte de a fi vidimate de autoritățile românești.

Permisele se pot înainta pentru vidimare la orele 8 și 30 minute dimineața. Posesorul permisului e dator să se prezenta în persoană.

Permisele vidimate se reînpoiază după ameză între orele 2—4. Stampilarea permiselor se face gratuit.

După amiază nu se pot înainta permise pentru vidimare.

Duminea și Lună biroul nu are zi de oficiu. Fa 209

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1. Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință, prin localuri publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în orice chip, știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da păreri despre operațiunile de război sau despre situația și mișcarea trupelor, precum și cei ce vor critica poruncile date de autoritățile militare, sau orice alte măsuri cu privire la armata română.

2. Cei ce se vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, se vor pedepsi de judecatori militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii lei.

Când însă faptele de mai sus, se vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de război. (Pe 207—3)

Resertul, Agricultură și Comerț.

Nr. 4987—1919. Secția D.

ORDONEZ:

1. Proprietarii de oi și toate persoanele, cari au în posesiune lână în cantități ce trec peste trebuințele lor casnice, sunt obligați a declara toată lâna ce au în depozite în termen de 8 zile, iar lâna ce acum se recoltează, după recoltare în termen de 8 zile prefecturii județului.

2. Toată lâna se declară de imobilizată și nu se poate transporta dintr-o comuna într-alta fără autorizația prefecturii de județ, afară de cazul pentru bunăoară când proprietarul turmelor de oi își transportă lâna dela locul de recoltare la magazinele sale din altă localitate.

3. Lâna se va aduna și cumpăra de către delegații sindicatului fabricilor de textil din Transilvania și se acliță în numărul la locul de predare. Delegații sindicatului vor avea asupra lor bilete de legitimație.

4. Dnii prefecti vor pune la dispoziție delegaților sindicatului declarațiunile primite dela deținătorii de lâna.

5. În baza ordonanței noastre nr. 3850 exportul lânii este oprit, asemenea și negoțul intermediar.

6. Ceice vor contraveni acestei ordonanțe se vor amenda conform ordonanței 3850, pub. în Gaz. Of. nr. 30, cu amendă până la 100.000 cor. închisoare până la 6 luni, precum și confiscarea.

Arad, 17 Iulie 1919.

Dr. Iustin Marșieu
prefect.

Pe 206—3

Român, caută casă bine mobilată, în centru. Eventual, penziune. Oferte la redacția ziarului sub „ROMÂN”.

„SILVANIA”

Inst. de credit și economii cu secție comercială.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de primcontabil la „Silvania” în Șimleul-Silvaniei, se escrie concurs.

Postul este a se ocupa în 1 August curent eventual și mai iute.

Condițiunile sunt prescrise în statute și regul. intern. **Emolumente:** leafă și a laus personal: 6000 cor. adaus de scumpete (80%) 4800 cor., cuartir în natură sau 800 cor., tantiemă în raportul venitului și drepturile sta-tuare.

Ofertele sunt a se înainta în scris până la 30 Iulie a. c. la adresa: Dr. Al. Aciu, dir. executiv.

Șimleul-Silvaniei, la 12 Iulie 1919.

Si 205—2

Direcțiunea.

REVISTA COPIILOR și a TINERIMEI

apare de la 1913 regulat în BUCUREȘTI Strada Enăchiță Văcărescu 8 bis

sub direcția Dlui C. G. Costa-Foru, președintele Asociațiunei Generale a Presei Române — și conducerea D-rei Maria Costa-Foru, fiica sa.

Majestatea Sa Regina Maria a binevoit a încredința acestei Reviste publicarea unei opere de Circa 800 pagini, „POVEȘTEA UNEI FETIȚE CARE VROIA SĂ ȘTIE TOATE”, scrisă pentru fiica Sa, Domnița Ileana.

Această scriere apare în supliment ilustrat alăturat pe lângă Revistă și merită a fi citită nu numai de cei mici, dar și de cititorii în vârstă.

Costul abonamentului anual e de Lei 25 Un număr —75 bani,

Cereți un număr de probă printr-o carte poștală și vi-se va trimite, însă din numerile cele vechi.

Abonamentele se pot face prin Banca „Albina” și sucursalele sale. Re 186

În atențiunea prea Onor. Dame.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că iarăși suntem în situația plăcută de a Vă servi săpunul „Margit” (Margaretta) și săpunul „Kedves” (Drăgălaș). — Prețul 8 cor.

Aceste săpunuri sunt scutite de materii vătămătoare pielei, fac spuma plăcută și dau feței un ten frumos.

Totdeauna fabricăm renumita Cremă „Margit” în calitatea din timpuri normale. Fiind însă procurarea burcanelor imposibilă, rugăm, ca burcanele să ni-se aducă cu ocazia fiecărei comenzi. — Prețul burcanului (dozei) 6 coroane.

Podra „Margit” în prav și fluid, minunat, acopere fața și o scutește în contra calamității timpului.

Ne permitem a face încă odată atent prea On. Public căci toate preparatele pe cari noi le punem în circulație sunt nevătămătoare pentru ceea ce garantăm și luăm toată răspunderea.

Fö 170

Cu perfectă stimă:

Dr. Földes și Hehs
farmaciști în ARAD.

VASILE SAVEL

AVOCAȚ, CĂPITAN ÎN REZERVĂ.

Consultațiuni juridice. Apără la Curtea Martială.

ARAD, str. Florian 27 orele 8—9 dim.

ANUNȚ.

În Păuliș jud. Arad este de vânzare casă cu un loc de 2 jug. pus cu vie, locul potrivit pentru ori și ce neguțătoare și arangea fabrică, căci e tocmai lângă gară electrică nr 23 în apropierea gării C. F. vis-a-vis pe valea Loti, partea de cătră soa o vie de 4 jughere încă e de vândut.

Informațiuni la administrația „Românului” (No Fo 183—)

Cumpărăm

totfelul de oleu, potrivit pentru fabricarea săpunurilor, grăsimi, sau tot așa oleu de sămânță de bostan și de floarea soarelui pentru specialități farmaceutice. Fo 126-6

FARMACIA Dr. FÖLDES și HEHS, ARAD.

Cremă de ghetă, măști și perle

se vând en gros la:

Fleiszig și Hirschfeld

negustori de Norinberg și de băcăni

Arad, p'ata Boros Beni nr. 1a. :: Telefon 1004.

Tot aci se capătă tot-

felul de articlii din

bransa aceasta pe lângă serviciu prompt. Fe 161—6

AVIZ. Aduc la cunoștința on. publică în Arad, în colțul pieței Tököl, strada Zrinyi în fosta prăvălie Slinger am deschis

O prăvălie mare de băcăni de confecte și de colonii

unde se capătă totfelul de articlii din orice cantitate. — Ne rugăm binevoitorul sprijin:

MARTON ȘI KOH

Telefon: 10—63.

Ma 102

La direcția Centrală a Căilor Ferate Române (Economat) în

SIBIU, strada Schewiss numărul

află aplicare momentană

O DACTILOGRAF

perfecționată în româna, germană și maghiara. Se preferă care știe stenografia. Ma 191—3

Faceți publicațiunile DV. în cel mai răspândit ziar de dincoace de Carpați

„ROMÂNUL”

și atunci succesul este sigur!

Se pot insera cereri și oferte de servicii, închirieri, arândări, cumpărări și vânzări de mobile și imobile, anunțuri comerciale, anunțuri de căsătorie, etc. etc.!

Taxele se plătesc după tarife.